

Jegyzőkönyv

Készült 2016. november 22-én, a Sükösd-i Roma Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő – testületének Sükösd-i Művelődési Házban 18.00 órától megrendezett közmeghallgatásán.

Jelen vannak: Radics Tamás elnök
Kővári András elnökhelyettes, képviselő
Pintye Józsefné képviselő

Bánné dr. Raffai Gyöngyi jegyző (jegyzőkönyvvezető)

Meghívott: Tamás Márta polgármester
Fleischerné Szudár Mónika gazdálkodási főelőadó (Sükösd-i Polgármesteri Hivatal)

(Jelenléti ív készült.)

Lakosság részéről 29 fő jelen van.

Radics Tamás elnök: Köszöntöm a mai közmeghallgatáson megjelenteket. Megállapítom, hogy a Roma Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete teljes létszámmal, 3 fővel megjelent, a közmeghallgatás határozatképes. Ismertetem a napirendi pontokat:

Napirend:

1./ A Sükösd-i Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2016-os évi működésének beszámolója.

2./ A lakossági közérdekű kérdések, felvetések.

Kérem a napirendi pontok elfogadását. A jegyzőkönyv hitelesítőjének Kővári András elnökhelyettest javaslom, kérem az ő személyének elfogadását is.

A képviselő-testület egyhangúan elfogadta az elnök ügyrendi javaslatait a napirendekre valamint a jegyzőkönyv hitelesítésére vonatkozóan.

1. Napirend: A Sükösd-i Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2016-os évi működésének beszámolója.

Radics Tamás elnök: Te del o del! Lashi ratyi! Adjon Isten! Jó estét! Nagyon örülök, hogy itt vagytok, itt vannak! Ismét eltelt egy év, immáron két év azóta, hogy megkezdtük ezt a munkát. Mikor még tanultam, akkor édesapám azt mondta, hogy figyeljem meg, amikor elkezdek dolgozni és olyat csináljak, ami érdekel és leköt, akkor nagyon gyorsan fog telni az idő. Nos, a véleményem szerint ez igaz, bár rengeteg dolog történt velem az elmúlt két évben és ezért semmiféleképpen sem állítanám, hogy csak úgy elrepült volna ez az idő. Sok pozitív és negatív hatás éri az embert e munka során, mivel nekem a polgári foglalkozásom, vagy ha úgy tetszik: az igazi munkám, amiért fizetést kapok, ezer szálon kötődik a Nemzetiségi Önkormányzat munkájához.

Négyszázan vagyunk romák ezen a településen. Az iskolában és az óvodában a roma gyermekek számaránya körülbelül egyharmada az összlétszámnak. Ez igen magas, főleg Bács-Kiskun Megyében. Ezért talán a települési önkormányzat munkájához is tud valami hasznosat hozzátenni egy jól működő, aktív nemzetiségi önkormányzat. Ez a célunk. Rengeteg segítséget kapunk a sükösdői önkormányzattól mind szakmai, mind anyagi téren. Anélkül a szakmai háttérmunka nélkül, melyet a hivatalban dolgozó munkatársak - legyen szó itt akár a gazdálkodási főelőadóról, a szociális ügyintézőről, a titkárság bármelyik alkalmazottjáról, a jegyző asszonyról vagy a polgármester asszonyról -, az ő szakmai segítségük nélkül nem hiszem, hogy a következő ciklusban nekilátnék ennek a társadalmi munkának. Olyan háttérmunkát jelent ez, ahol néhol, főleg a pénzügyi részéhez azt kell, hogy mondjam, talán már könyvelőnek is kellene lennem. Ezért köszönjük ezt a sok segítséget.

Másrészről komoly anyagi segítséget jelentett az, hogy az önkormányzat rendelkezésünkre bocsátott egy irodahelyiséget, azt kibővítette, kifestette és még a nyílászárókat is kicseréltette számunkra. Ez az irodahelyiség tulajdonképpen a munkahelyem, a Sükösdői Gyermekejóléti Szolgálattal egybenyíló iroda része, melyet ki is tábláztunk, és az udvar felől lehet megközelíteni. Igyekeztünk minél otthonosabbá, barátságosabbá, szebbé tenni az elmúlt időszakban. Továbbá olyan irodai felszereléseket vásároltunk és szeretnénk vásárolni, melyek által minél professzionálisabb segítségnyújtást tudunk biztosítani az irodai ügyintézési metódusok területén. Költöttünk egy keveset dekorációra: virágokra, képekre, illetve képviselőtársam a héten rendelt cigány zászlót a számunkra, amely nagyon hasznos, és szerintem alapvető dekorációja egy roma irodának. Szeretem a bekeretezett képeket, otthon is van jó pár-, főleg ha szimbolizálnak valamit.

Nyolc kép van az irodahelyiségben, ebből hetet az idén vételeztünk. Van két foci kispályás képünk, amelyek valamikor a kilencvenes évekből származnak. Ez számomra a sport, azon belül is a labdarúgás szeretetét jeleníti meg, azt, hogy mennyire fontos, kohéziós, összetartó erő tud lenni a sport, és főleg nekünk, romáknak, azt kell, hogy mondjam, adhat egy tartást. Mivel én is sportoltam, huszonegy éves koromig rendszeresen itt a sükösdői csapatban, tudom, hogy ad egy rendszerességet, ad egy vázat, valamint a csapathoz tartozás érzését. Olyan tulajdonságokkal ruházhatnak fel minket, amely az élet minden területén hasznosak lehetnek. Illetve azt is kell mondanom, hogy talán egyfajta emléket, tiszteletet is állítanak ezeknek a roma uraknak, akik a képen szerepelnek.

Ahogy belépünk az iroda külső ajtaján, két történelmi és egy bibliai kép fogad minket. Ebből az egyiken rajta van az összes ókori tudós és filozófus. Számomra ez azt szimbolizálja, hogy a tanulás, a tudás megszerzése, a szakmák elsajátítása jelentheti számunkra a legnyilvánvalóbb kiutat a megbélyegezettségéből és a szegénységből. Nagyon fontos feladatnak tartom a tudásvágy és a tudásszomj felélesztését roma fiataljainkban. Még magam is keresem azokat a motivációs fegyvereket, amelyeket sikerrel alkalmazhatok a fiatal, főként a tinédzser gyermekeink körében. Mióta a kormány leszállította tankötelezettséget - ezt sajnos ki kell jelentenem, - 16 évre, azóta egy tanulmány szerint 40 ezer fiatal hagyta abba az iskolát 16 és 18 éves kora előtt. Mi magunk is tudjuk, hogy az elmúlt két évben a 16 és 18 év közötti roma fiúk és lányok közül hányan hagyták abba tanulmányaikat és konzerválták tudásukat egy adott szinten. Ennek a számnak a csökkentését községünkben kiemelt feladatnak tekintem. Erre lenne legalkalmasabb egy ösztöndíjrendszer, amelyet viszont (hiába kerestük a megoldást) nem engedélyez gazdálkodási szabály.

Van egy híres 19. századi festő által festett kép, egy cigánypurdé lovas kocsi egy erdei tájképen. Mit szimbolizál ez? Azt, amit egy történelemrajongó, fiatal, roma származású értelmiségi szokott vitában mondani mondjuk egy szélsőjobboldali nézeteket vallónak, vagy annak, aki integrációnk hiányosságairól lenézően szokott nyilatkozni. Mégpedig ez a kép számomra azt bizonyítja - amelyet egy nem roma festő festett igen régen-, hogy itt vagyunk minimum háromszáz, de talán ötszáz éve is.

Éppen ezért is háborít fel, ha migránsokhoz hasonlítanak, vagy minket használnak fogásként arra, miért is lehetetlen őket integrálni. Köszönjük szépen, már elég régóta itt vagyunk ahhoz, hogy ne megtűrt vendégek legyünk, hanem olyan népcsoport, akikkel, és akivel együtt kell dolgozni azon, hogy felzárkózzunk.

A másik folyosón lévő képet El Greco festette, a címe: „Jézus kiűzi a kufárokat a templomból”. Mindig is tetszett ez a kép, mert azt jelenítette meg, hogy a világtörténelem legbékésebb és minket leginkább szeretetre nevelő személye, tanítója is ki tudott jönni a sodrából és fel tudott háborodni valamin, mint akkor, amikor a kereskedők meggyalázták a templomot azzal, hogy ott árulták gátlástalanul a portékáikat.

Ebben az országban dübörög a korrupció, mint a hírekből tudjuk, ez alól az Országos Roma Önkormányzat sem volt kivétel, ezt a híradó is bizonyítja. A legfájóbb és legfelháborítóbb területről sikkasztottak el összegeket, ez pedig a Híd-program ösztöndíj rendszerét érintette. Mint az előbbiekben is mondtam, fájó ez számomra, mert én magam is az ösztöndíjat hajszolom és arra szeretnék megoldást találni, hogyan tudjak majd azt adni a fiataljainknak a későbbiekben.

Ebben a programban, tudomásom szerint azok a felnőtt romák végezhetnék volna el az általános iskolát, akik még nem fejezték be, vagy olyan tanulási problémával rendelkező roma fiataloknak adott volna szakmát, akiknek a standard iskolai rendszerben ez nagy nehézségeket okozott volna.

Az a költségvetés, melyet mi kezelünk, az a mi cigány közösségünké. Mi használjuk fel, mint roma képviselők, de nem a miénk! Soha nem élhetünk vissza a bizalommal, melyet ránk ruháztak, nem lehetünk kofák, akik meggyalázzák ezt a fajta társadalmi munkát, melyet a saját roma közösségünkért felvirágoztatásáért igyekszünk végezni!

Aztán ahogy belépünk az irodába, a bal oldali képen cigányok állnak egy bíró előtt. Talán úgy a legkönnyebb szemléltetni, hogy számomra mit jelent ez a kép, hogyha lenne arról egy statisztika, hányszor állítanak meg rendőrök egy roma sofőrt a gépjárművével, és hányszor állítanak meg nem romát. Tudom, hogy nincs ilyen statisztika, de gyanítom, nem is ugyanaz a szám jönne ki. Szóval, igen sokszor vádolnak meg minket igazságtalanul és azt szoktam mondani: a sztereotípiáknak, az előítéleteknek, a 21. században csak a vicckönyvekben lenne helye.

Rengeteget kell tanulnunk, fejlődnünk és fel kell mérnünk, hogy néhányan közülünk morális válságban vannak. De amikor elmegyek Bogyiszlóra és leparkolok a Küzdelem utcában, akkor nyilvánvaló számomra, hogy az integráció csak egy szlogen. Tisztelet a kivételnek, mert egyre többen vannak, de sokan a többségi társadalomból továbbra is azt szeretnék, ha mi továbbra is a temető mellett, az erdő szélén, falu külső peremén, ha lehet, szegregációban éljünk. Aki volt Bogyiszlón, az tudja, hogy miről beszélek.

Itt még sajnos, meg kell jegyeznem egy esetet, ha már a szegregációról, kirekesztésről beszélünk. Azt gondoltam, hogy a tulajdonos legalább egy bocsánatkérésre méltatja azon személyeket, akik ellen ez az incidens megtörtént, de miután ma érdeklődtem és nemleges választ kaptam az egyik érintettől, muszáj szóba hoznom.

Szegregáció, kirekesztés. Az integrálódott romáinkat érte olyan sérelem a falu búcsúja idején zajló diszkóban, a Fehér Akácban - mondjuk ki-, hogy nem engedték be őket. Mondták a tipikus blödséget, amit ilyenkor sokan hallottak már közülünk, amikor mentek különböző partikba, hogy zártkörű rendezvény, most nincs hely. Na, ezt sokszor hallottam már én is, és több barátom is tapasztalhatta. Ezzel az erővel kirakhatták volna a táblát, mint a 60-as évek Amerikájában, hogy „Színeseknek tilos” vagy „Csak fehéreknek”. Ha nincs ott a sükösi önkormányzat képviselője, Dósai Dezső (ez esetben, mint a diszkó lemezlovasa) és nem rivall rá a kidobókra, hogy mennyire felháborító és mennyire megbotránkoztató a dolog, amit cselekszenek, akkor bizonyos, hogy nem mehetnek be az érintettek.

Ami 2016-ban elég erős, főleg annak ismeretében, hogy kikről is volt szó. Erről a közmeghallgatás végén, aki szeretné, kifejthetné a véleményét.

Az utolsó képen az Egyesült Államok két legnagyobb formátumú színes bőrű politikusa polgári jogi aktivistája látható. Az egyetemi mappámon, melyben a jegyzeteimet tartottam, szintén ez a két úriember volt látható. Az egyikük Malcolm Little, más néven Malcolm X, egy radikális, sokszor szélsőséges nézeteket való muzulmán vallású politikus volt, aki kész volt erőszakhoz folyamodni a faji elnyomás ellen. A másik Dr. Martin Luther King református lelkész, jogász diplomával, aki az erőszakmentesség politikáját vallotta. A képen kezet fognak. Két különböző alapelveket valló, az afroamerikai társadalomra felfoghatatlan hatást gyakorló politikus rájött, ha nem fognak össze és nem egyesítik erejüket, nem győzhetnek, és nem érhetik el céljaikat. A céljaik végeredménye ugyanaz volt: megszüntetni a faji elnyomást, jobb, igazságosabb életet kiharcolni az Egyesült Államok színes bőrű lakosságának.

Akármennyire is vagyunk különbözőek, sokfélék mi romák, beások, romungrók, olájok, vallunk különböző politikai nézeteket, amíg a felső vezetésünk, politikusaink csárdást járva kettőt jobbra, egyet balra lépegetnek, addig nem érhetjük el az igazi céljainkat. Még nincs meg az összefogás, az igazi, őszinte kéznyújtás egymás felé, mint ahogyan az említett két színes bőrű politikus tette. Ameddig nem tudjuk céljainkat közösen és egyöntetűen megfogalmazni, addig politikusaink, a többségi társadalom politikusainak, vezetőinek játékszerei leszünk és nem fog ténylegesen megvalósulni az integráció.

Talán, mivel egy kicsit elhúztam a képek és a szimbólumok magyarázását, még azt a kérdést is megválaszolnám, amit korábbi képviselőtársunk is feltett: vagyis ha már nincs tanoda, megszűnt, miért is nem költözünk oda vissza? Erre rövid, mosolygós válaszom az volt, hogy majd lesz, bízom benne. Továbbá kifejtettem, hogy mivel a magyarországi cigányság közel négyötöde csak általános iskolai bizonyítvánnyal rendelkezik, ezért a fiatal generáció fejlesztése, iskolapadban tartása számomra minden feladatnál fontosabb. Ezért én leszek az utolsó, aki visszakíváncozik arra a helyszínre, mivel az a munka, amely optimális esetben ott folyik, jóval magasabb rendű annál, mint amit egy kisebbségi önkormányzat tud tenni a roma srácok fejlesztése ügyében.

Azt gondolom, hogy egy kisebbségi önkormányzati iroda funkcionalitása főként a bürokratikus ügyekben való segítségnyújtást, a lehetséges pályázatok megírását, megtárgyalását jelenti. Teljesen felesleges egy 4-5 helységből álló épületet fenntartani, ezért ha csak nem az egónkat szeretnénk ezzel simogatni, akkor ez talán felesleges. Valamint nem mellékesen jegyezzük meg, hogy ezzel a helységválasztással nem jelentünk talán komoly plusz rezsi költséget a sükösdői önkormányzatnak. Fűtésünk, internet szolgáltatásunk, áramszolgáltatásunk egy töről fakad a Gyermejköltségi Szolgáltatással. Azt gondolom, hogy az iroda meglehetősen fontosat jelent számunkra is, egy stabilizálódást, továbbá roma közösségünk polgárainak egy fizikai megtestesülését fejezi ki, ahová bizalommal fordulhatnak panaszaikkal, problémáikkal, és talán így egy kisegítő, bürokratikus kis iroda lehetünk a nagy önkormányzat számára is.

Idén destabilizációt, bizonytalanságot okozott számunkra az a sajnálatos tény - melyet nem hagyhatunk ki egy időszakot tárgyaló beszámolómból -, hogy Bogdán József képviselő lemondott tisztségéről 2016. július 11-én. Ez egy tény, megtörtént. E döntését, határozatát tudomásul vettük. Helyette a legutóbbi kisebbségi önkormányzati választás eredményei alapján Pintye Józsefné, Kati néni került, aki esküszövegét a 2016. augusztus 8-i ülésen mondta el, innentől hivatalosan is képviselőtársunk lett. Nemzetiségi önkormányzatunk enköhelyettese pedig Kővári András lett, a 2016. augusztus 29-én megtartott ülés után hivatalosan is.

A legutóbbi közmeghallgatásunk óta 12 testületi ülésünk volt, sőt elnézést, múlt héten, csütörtökön volt egy tizenharmadik is. A kötelezően megtartandó testületi ülések száma azért, hogy érvényes

legyen nemzetiségi önkormányzat éve, 4. Ebből is remélem, látszik, hogy nem a minimumra törekszünk, hiszen nem csak négyet tartottunk.

Szeretnék pár testületi ülésünkről beszámolni, hogy milyen határozatokat hoztunk ezeken.

Együttműködési megállapodást kötöttünk a Kalocsai Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, a Bács-Kiskun Megyei Roma Önkormányzattal, a Bajai Nemzetiségi Önkormányzattal, a Csácsé Rom Cigány Kulturális Egyesülettel Bajáról, vagy Pintyéné Kati néni civil szervezetével. Miért fontosak ezek? Mert van egy nagyon ötletes pontrendszer, ebben a pontrendszerben mi az idei évben kilenc pontot kaptunk. Ezeket a pontokat a határozatszámunk, a munkánk, az együttműködések, erről szóló megállapodások alapján kaptuk, a pontok után pedig egy kicsit szabadabb felhasználású költségvetést kaphatunk. El kell, hogy mondjam, nem rossz ez a kilenc pont, mert amikor utánanéztem az interneten, kiderült, hogy egy falu sem kapott ennyi pontszámot, mint mi. Város természetesen igen, meg jóval többet is, de falu nem.

Kötöttünk együttműködési megállapodást - amit meg is kellett újítani, hiszen fenntartóváltás történt az intézményben és új nevük lett-, a sükösd i általános iskolával is. Én azt mondom, és remélem, mind a hárman így gondolkozunk, hogy a nemzetiségi önkormányzatunk legfontosabb feladatai közt tartjuk számon, hogy a roma származású tanulók minél jobb eredményeket érjenek el a tanulásban. A helyi általános iskola igazgatójával folyamatosan igyekszünk tartani a kapcsolatot, sokat beszélünk arról, mely családokban mely gyermekek a legigyekvőbbek, akik példaként kiemelésre érdemesek. Tanév végén, idén először tudtunk adni jutalmat ajándék, könyv formájában a tehetséges tanulóknak. Erről és a tanulók előrehaladását segítő közös munkáról kötöttünk meg az együttműködési nyilatkozatot az iskolával.

Idén május 1-én, a Bács-Kiskun Megyei Roma Nemzetiségi Önkormányzat támogatott minket és mi együttműködtünk képviselőtársam, Pintye Józsefné „Támasz Egymásért” szövetkezetével, így közösen szerveztünk egy „Romajalist” itt a sükösd i futballpályán. Köszönet ezért a támogatásért a Megyei Roma Önkormányzatnak, remélem, hogy aki jelen volt, élvezte ezt a rendezvényt.

A Bács-Kiskun Megyei Roma Nemzetiségi Önkormányzat szervezésében, de sükösd i helyszínnel megrendezésre került nálunk a Megyei Roma Futball Bajnokság 2016. június 10-én. Ebben még tudtam Bogdán Józsefnek én is segíteni. Sükösd volt a helyszín. Az, hogy ránk esett ez a választás, rendkívül jó élmény volt, és nagyon jó érzés volt ennyi idő után részt venni egy roma csapatokból álló bajnokságon. Szerintem remek hangulatú nap volt és köszönjük, hogy helyszíne lehettünk, még egyszer.

Utána volt egy érdekes konzorciumi megállapodás a tavalyi év december 15-ére kelteztve a Bányai Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, aki beadott egy Emberi Erőforrásokhoz benyújtott pályázatot. Ezt nem csak velünk szeretne volna megvalósítani, hanem több más településsel is, így megegyeztünk, ha nyertes lesz, akkor segítünk neki a megvalósításban és Sükösd lesz az egyik helyszín.

A bányaiak egy programot szerveztek ide Sükösdre 2016. július 2-án. A helyi sportpályán kispályás labdarúgó bajnokság volt, kulturális programként táncsoportunk Kati néni vezetésével előadta műsorát, valamint két zenekar lépett fel. Jó volt a program visszhangja.

A 2016. augusztus 8-i üléshez kapcsolódóan elmondanám, hogy többször találkoztunk a roma kisebbséghez tartozó lányok iskolai lemorzsolódásának megakadályozásával, mint pályázati lehetőséggel. Ez ugye, rendkívül fontos, mindannyian tudjuk, hogy mennyi lány hagyja el az iskolát, mennyien lesznek leányanyák, milyen nehéz őket motiválni, mennyivel érnek veszélyesen előbb, mint a fiúk. Idén nagyobb eséllyel lenne lehetőség erre pályázatot benyújtani, nagyobb a nyertes esély, legalábbis így gondoltuk. Augusztus 19-ig kellett benyújtani a pályázatot. A pályázat benyújtója a Bácskaiak Egymásért Közhasznú Egyesület, hozzájuk konzorciumi tagként csatlakoztunk. Az egyesület mindkét vezetőjével pozitív a kapcsolatunk. Dankó Miklóst szakmai munkám során ismertem meg,

ő főállásban a Bajai Speciális Iskolában pedagógus. Albert Iván pedig a Bajai, illetve a BKM-i Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke, Horváth Szilveszter által ismertük meg. Rengeteget segített tavalyi évben benyújtott 2 pályázat elnyerésében. A pályázathoz sikerült helyi mentorokat találjunk. Még döntés alatt van a pályázat, nagyon nagy reményeket fűzünk hozzá, hogy sikerül ezt előbb-utóbb elnyernünk.

Mivel úgyis szóba kerül a közmeghallgatás során B. Teréz ügye, elmondanám, hogy hivatalos felterjesztés van kiskorú B. Teréz bűnelkövetéseinek véleményezéséről és ügyének jegyzőkönyvbe vett rövid taglalása történt meg a 2016. augusztus 28-ai ülésen. Azt hiszem, Kővári András képviselőtársam hozta fel elsőnek, hogy erről jegyzőkönyvbe is hozzunk valami véleményezést, vagy határozatot, hogy Teréz milyen negatívumot jelent a falu életében, mind a többségi társadalom, mind a mi életünkben. Sőt, azt is kell mondanom, hogy Pintye Józsefné képviselőtársammal levelet is fogalmaztunk meg idén, amit ő bevitt a bajai családsegítőkhöz, hogy ott is tudjanak róla. Hát, egy misét megérne, hogy hol is tart most ez az ügy. Elvitték Terézt, egyszer Dunavécsére, ott van, azt hiszem otthonban, mindig visszaszökik és mindig rossz hatással van a közbiztonságra, hogy úgy mondjam. Igyekeztünk hivatalos formába is öltetni idén ezt a véleményünket róla.

Idén három pályázatot nyújtottunk be az Emberi Erőforrások Minisztériuma Támogatáskezelőjéhez, ebből kettőt sikerült megnyernünk. Az egyik a tavalyi táncháznak, ami a gyerekről szólt volna, annak a folytatása lett volna, de nem nyert végül. E helyett kulturális pályázaton nyert a Roma est, amit október 15-én megtartottunk az általános iskola étkezőjében. Ugye, a Támogatáskezelő finanszírozásával valósult meg, hát, kevés résztvevővel, valljuk meg, de annál jobb hangulatban. Szeretnénk ezt minél jobban népszerűsíteni, ha ilyen pályázatokat kiírnak. Jobb marketinggel, hogy minél többen eljöjjenek. A másik pályázat, ami nyert, az a gyerektábor volt Szelíden. 2016.07.18-tól 24-éig tartott. Húsz gyermeket tudtunk elvinni. A kiválasztási kritérium a tavalyihoz hasonlóan most is a tanulmányi eredmény, a magatartás, és az iskolába járási hajlandóság volt. Zárójelben megjegyezném, hogy idén már azt láttam, hogy szinte versenyeznek egymással. Tehát remélem, hogy ebből rendszer lesz, mert éreztem rajuk, hogy versenyhelyzet alakult ki, hogy ki volt benne az első tízben, aztán a húszban, és ez volt a célom, ez volt a célunk, hogy hajtsák magukat a jobb tanulmányi eredményért. Szerencsénkre idén nyár közepén mehettünk, nem csúszott a támogatáskezelő két hónapot a folyósítással, mint tavaly, mert akkor nyár végén mentünk. Bízunk benne, hogy a srácok legalább annyira élvezték, mint mi. A kirándulás alatt végre a megnövekedett forrásoknak köszönhetően, már több programba is be tudtuk fizetni a gyerkőcöket. Hajókázás volt a tavon, lovasbemutató, fizetős strand, fagy, tábortűz, szalonna és kolbászsütéssel. Így számunkra is sokkal nyugodtabb volt a tábor lebonyolítása anyagi szempontból. Mert például nem kevés gyógyszerkészletet is vittünk, amiből sajnos nagy aggodalmunkra használni is kellett, mert két kislány annyira megbetegedett, hogy a dunapataji körzeti orvoshoz kellett őket vinnem.

Rengeteget fociztunk, strandoltunk kártyáztunk. Azt gondolom, hogy nagyon fárasztó, de a nyaram legkellemesebb hete volt, de ha módom lett volna rá, még egy hétre elmentem volna velük, mert azt gondolom, hogy ez az az élmény, ami minden évben erőt ad ahhoz, hogy ezt a munkát továbbvégezze az ember.

Én, ha valamelyik képviselőtársamnak van esetleg hozzáfűznivalója, szólni kívánna, át is adnám a szót. Köszönöm a figyelmüket.

Kővári András képviselő: Én elnézést kérek az elnök úr hiányossága miatt, szeretném bemutatni mindenkinek Horváth Szilveszter urat, megyei képviselőt és a megyénkben az első számú embert, Ajtai

Tibor országos képviselőt és Rostás Lászlót, megyei rendőrkapitánysági összekötőnket és megyei képviselőt. Csak ennyit szerettem volna.

Radics Tamás elnök: Kati néni?

Pintye Józsefné képviselő: Nincs. Nem kívánok.

Radics Tamás elnök: Akkor, ha valakinek olyan közfelvetése, ötlete lenne, hogy miben dolgozhatnánk máshogy a jövőben, mire költhetnénk esetleg a forrásunkat, szóljon. Mi az a terület, amelyet talán többet kellene érinteni, mi az, amelyet komolyabban kellene vennünk, mi az, amit mondjuk, az irodába beszerezhetnénk, hogy segítsük a közösségünk mindennapi életét?

Megadom a szót Ajtai Tibornak.

Ajtai Tibor: Köszönöm szépen. Ajtai Tibor vagyok, ha valaki nem ismerne. Nekem egy-két kérdésem és észrevételem lenne az elnök úr beszámolójával kapcsolatban. Elnök úr, ezen a pozíción – és félre ne értsen, távol legyen tőlem, nem akarom kioktatni-, de alapvető feltétel, hogyha egy kormányzati struktúráról beszélünk, akkor a lebonyolító szervezeteket, illetve a minisztériumokat a helyén kell kezelni. Nincs olyan, hogy EMMI Támogatáskezelő! Emberi Erőforrások Minisztériuma van, ami a pályázatokat kiírja, és van egy támogatáskezelő, ami a minisztérium által kiírt, elnyert pályázatokat lebonyolítja. Egyébként a sükösdői cigányoknak - kell, hogy tudja -, nagyon komoly lobbifolyt annak érdekében, hogy a gyerekek elmehessenek nyaralni, illetve meglegyen az önkormányzat kulturális rendezvénye. Azt pedig az itt jelen nem lévő Bogdán Józsinak és az itt jelenlévő Pintye Katinak lehet köszönni. Sokat kilincseltem nálam és a Sárközi képviselő úrnál azért, hogy ezen a pályázaton bent legyenek. Egyébként örülök, hogy segíthettem a Sárközi képviselő társammal a sükösdői romák programjaiban.

Iroda... higgye el nekem, hogy nagyon fontos az, hogy legyen egy frekventált, jól felszerelt iroda, és tudjanak bemenni az emberek az irodájukba és az ügyeket tudják intézni, korrektor! Nem biztos, hogy elég egy 2X2-es luk, amibe az elnök becsukódzkodik, nem, higgye el nekem, hogy nagy többségében nem elég! Az iroda az státusz, az iroda az munkahely, az iroda az lebonyolító helység! És oda pedig ügyfeleznünk kell, ahova az embereknek be kell, hogy tudjanak menni. És segítséget tudjanak nyújtani. Önöknek, ahogy hallottuk a sportról, kulturális rendezvényekről, ugyanakkor én személy szerint nem hallottam a helyi érdekképviselőről semmilyen formában. Erről én megköszönném, hogyha az elnök úr tudna egy pár gondolatot mondani. Milyen helyi érdekképviselő történt, vagy történik? Kérdezni szeretném!

Az EFOP pályázatok társadalmi egyeztetések alatt vannak, Sükösdön mérhető a szegregátum. Ki lesz írva a közeljövőben a telepprogram. Két lábon fog állni, az egyik az ESZA, a másik az ERFA rész, ez háromszáz milliót jelent a sükösdői cigányönkormányzatnak, cigányoknak, illetve a település önkormányzatának is. Mert azért háromszáz milliót idehozni száz százalékos támogatottsággal, azért az, nem kevés pénz. Végre az utakat, a vizet, a csatornát és egy közösségi irodát föl lehetne húzni száz százalékos támogatásból. Ha elakadnak elnök úr, polgármester asszony, felajánlottam már önöknek az előzőekben a segítségemet, most is fölajánlom, mert Sükösd nyertese kell, hogy legyen ennek a pályázatnak. Csak a szándék hiányzik! Nem szólt, elnök úr róla, hogy egyáltalán van-e ilyen szándékuk? Milyen más egyéb a települést érintő beruházások, konzorcium partnerségre, hogy áll együttműködési partnerséggel hogy áll a település önkormányzatával a beruházásaiban? Hisz nem csak más nemzetiségek, itt cigányok is élnek, és több, mint tíz százaléka (ha jól tudom) a településen a roma

lakosság aránya! Azt gondolom, hogyha itt kinyitnak egy csapatot, az ugyanúgy érinti a cigányokat, mint más egyéb feladat.

Elnök úr! Tisztában kell lenni egy dologgal. A 2017 és a 2018 első negyedéves időszaka lesz az országban kiírt elnyerhető pályázatok időszaka. Ha most ön, illetve a testület nem fogja kardinálisan képviseltetni saját magukat, akkor a 2020-as időszakra már tovább nem lesz lehetőség. Nyomatékosan szeretném felhívni a figyelmét arra, hogy képviselje hatékonyan a cigány önkormányzatot, illetve a cigányokat, és nem kell mindenre rábólintani! Fontos az együttműködés, de az a cél, az a feladat sokkal fontosabb, amiért ön oda lett ültetve, hogy képviselje ezeket az embereket, minthogy mindenre rá tudjon bólintani! Tessék kardinálisan képviselni a cigányokat és nézzon utána, ön diplomás ember, nézzon utána a lehetséges kiírt nagy pályázatoknak, amelyekbe a cigányokat be kell, és be lehet, és be kell vonni őket! Hisz a közelmúltban voltam kint a sükösdői cigányok lakta területein, és igen: az út, a vízelvezető csatornák, és lehetne sorolni, hagynak némi kívánnivalót maguk után. És ahogy ezt a pályázatot a települési önkormányzat ki fogja hagyni, hosszú évekre elfogja saját magát és a cigányokat szigetelni attól, hogy emberi körülmények között élhessenek. Köszönöm szépen!

Radics Tamás elnök: Megadom a szót Mihálovics Ferenc igazgató úrnak.

Mihálovics Ferenc igazgató: Tisztelettel köszöntöm a kedves összegyűlteket. Egy mondat jutott az eszembe, ahogy hallgattam önt, hogy a „stílus maga az ember”. Tehát a stílus, maga az ember! Nagyon sok gondolat az eszembe jutott és egy-két tényről szerettem volna beszélni. Az elnök úr ezt a munkát társadalmi pozícióból végzi...

Ajtai Tibor: Uram, 25 évig mi is! Csak úgy a tisztázás miatt.

Mihálovics Ferenc igazgató: Szeretném, ha végighallgatna, én is meghallgattam önt.

Ajtai Tibor: Jó.

Mihálovics Ferenc igazgató: Az indulat nem jó tanácsadó. Ön valószínű már más társadalmi helyzetben van, illetve ha az emberek olvasták a médiát, akkor ön más szempontból látja a világot. Ön valószínű tapasztaltabb a politika és a különböző társadalmi helyzeteknek a megélésében és szervezésében. Az elnök úr mondott egy nagyon fantasztikusan szép gondolatot, példát arra, hogy összefogással, együtt lehet dolgozni. Kioktatva nem. Tehát ha ön ilyen tapasztalt ember, nagy tudású és az ön nevét mindenki tudja és hallja, akkor valószínű, úgy lenne ez helyesebb az én részemről - mint pedagógus mondom önnek -, hogy akkor felajánlom a segítségemet egy nálamnál tapasztalatlanabb, de rendes, cigány diplomás fiatal értelmiséginek, aki a szívét-lelkét az önkormányzatért és a sükösdői cigányokért kiteszi. A másik észrevételem: egy évvel hamarabb el tudtuk volna kezdeni a közös munkát az önkormányzattal, ha az égiek és egyes erők ezt jobban támogatják.

Azt gondolom, hogy példaként lehet említeni Radics Tamás elnök urat munkásságában, hogyha körültekintek a különböző Bács-Kiskun Megyei települések cigány önkormányzatának az életét szakmai szemmel nézve, ugyanis a Tamás lelkesen, mint hangsúlyozom: társadalmi munkában, önzetlenül nagyon sokat tesz azért, hogy a sükösdői cigány népesség előrehaladjon. Azért, hogy milyen lakáskörülmények és életkörülmények között élnek a cigányok, ennek nagyon sok társadalmi oka van. Hogy milyen a Horgász utcában, illetve a Hunyadi utcában az aszfalt, erről ő nem tehet. Ezért őt itt számon kérni, úgy gondolom, hogy nem helyes. Én arra csak bátorítom a cigány szakembereket, illetve

az itt megjelenteket, hogy összefogással, együtt, segítve lehet eredményeket elérni. Hatalmi pozíciót fitogtatva, kioktatva ez roppantul nem hangzik annak. Köszönöm a figyelmet!

Sükösd i lakos (K.Fné): Csak annyit szeretnék ehhez hozzáfűzni, hogy így igaz. Nagyon le van maradva Sükösd. Amiről az elnök úr nem tehet! Aki köztünk él, az mind tudja, hogy itt összefogás sosem volt. Sosem volt!

Radics Tamás elnök: Alapvető hiba.

Sükösd i lakos (Kárpáti F.-né): Mert az egyik győzködi a másikat, a másik a harmadikat, itt mindenki csak a saját maga problémájával foglalkozik, ha foglalkozik. A gyerekeiket sosem nevelték úgy, ahogy kellett. Sosem nevelték! És ha nevelték volna, akkor lenne azon összefogás, hogy fogjunk össze, romák. De itt sosem volt! És az elnök úr ebbe nem tud mit beleszólni. Ő megtesz mindent, úgy gondolom, amit lehet.

Radics Tamás elnök: Köszönjük.

Ajtai Tibor: Kérem, tényleg csak egy dolgot mondanék egyébként. Igazgató úr, sok mindenben egyébként nincs igaza. El kell, hogy mondjam őszintén. Nem bántva az elnök urat, de az tény, hogy tanodában dolgozott! Egyébként hangosan beszélek, és nem más okból, tehát ilyen a beszédképességem. Az elnök úr pontosan tudja, hogy itt működött egy nagyon jól működő tanoda. A tanodpályázatot valószínű beadta, ugye? Akkor azt is kell tudni... megfellebbezte a tanodát, elnök úr?

Radics Tamás elnök: Nem én fellebbeztem meg, én munkatárs voltam. A működtető...

Ajtai Tibor: A működtető, világos. Megfellebbeztek tanodaügyben ?

Radics Tamás elnök: Így van.

Ajtai Tibor: Kérem szépen, akkor azt is tudják bizonyára... üzemeltető önkormányzat itt a tanoda vezetője? Ki üzemeltette a tanodát? Ugyanazok a... ugyanazok a...

Tamás Márta polgármester: Tudjuk, igen! Sínen van.

Ajtai Tibor: Pontosán így van. Jövő héten meg fogják kapni egyébként az elutasított tanodák a behívó értekezletet, és megfogják kapni e-mailen a következő lépésnek a lehetőségét. Meg fogja kapni és működni fog a tanoda tizenkilenc és fél millió forinttal. Továbbra is működni fog! Nagyon nagy erőfeszítést tettünk ezért és nagyon sokat kilincselünk Balog miniszter úrnál azért, hogy ez az esemény, amely most idáig eljutott, hogy mégiscsak újra kiírják a tanodát és tehát csökkentett költségvetéssel, az eljusson idáig. Óriási erőfeszítéseket kellett tenni! A másik oldal: az elnök úr tehet-e arról, hogy nincs is Sükösden egy opusza, ez nem vita kérdése, két dolog, valóban nem tehet! De az egy dolog, és most megmondom önöknek őszintén, azon azért elcsodálkoztam, hogy egy olyan lehetőségről nem tud, miért nem számol be, hogy van ilyen lehetőség, hogy most háromszáz milliót idehozzanak önöknek? És nem bántani akarom, csak egyszerűen ne hagyja magát elbutítani! És hogyha valamit nem tud, a telefonszámom itt van, vegye föl azt a telefont, segítünk! Mint ahogy eddig is segítettünk. És Sükösd, pontosan tudja az elnök úr, hogy ha itt megkeresés érkezett akár a megyei

elnökhöz, akár hozzám, mindent félretéve, amit kértek, az önkormányzat vonatkozásában mindenben segítettünk. És segíteni is fogunk ezután is.

Radics Tamás elnök: Köszönjük szépen.

Ajtai Tibor: Csak meg kell próbálni!

Radics Tamás elnök: Igazgató úr?

Mihálovics Ferenc igazgató: Meg lettem szólítva még egyszer. Azt az alapgondolatot mondanám, hogy az igazság mindig relatív, önnek legfeljebb véleménye lehet. Akkor egy iskolai példát hoznék önnek.

Ajtai Tibor: Kicsit hangosabban, megkérhetem, köszönöm szépen.

Mihálovics Ferenc igazgató: Akkor közelebb jövök önhöz.

Ajtai Tibor: Megtisztel.

Mihálovics Ferenc igazgató: Szóval, egy iskolai példát szeretnék önnek mondani. Ha hozzám bejön bárki az utcáról, cigány szülő, és én ilyen fölényes vagyok vele, mint ön itt a Tamással, akkor egy célt lehet vele elérni. Soha többé hozzám nem jön. Arra szeretném kérni önt még egyszer itt, a nyílt publikum előtt: ha ön partnerként fogadná azokat az embereket, akik felelősségteljesen végeznék a munkájukat a helyi cigányságért, akkor higgye el, hogy ők is partnerek. Ez egy klasszikus példa: ha én felemelem a hangom a kisdíakkal és kiabálok, akkor behúzza a fülét-farkát, mondhat azt, amit akar, nem lesznek meg azok a kommunikációs csatornák, amikkel hatékonyan működhetnénk együtt. El kell dönten, hogy ön hatékonyan akar együttműködni a sükösdai önkormányzattal, a cigány önkormányzattal, vagy idejön messzi földről és mond nagyon szép, hangos mondatokat. Köszönöm szépen!

Radics Tamás elnök: Dudásné Grau Ágnes az óvoda vezetője, tessék.

Dudásné Grau Ágnes intézményvezető: Dudásné Grau Ágnes, a Sükösdai ÁMK igazgatója vagyok egyébként.

Ajtai Tibor: Ja, igen.

Dudásné Grau Ágnes intézményvezető: Két tanodának a projektvezetője voltam és én nem gondoltam azt, hogy most ezen a mai fórumon itt a Radics Tamást kell megvédeni, de hát most megteszem.

Ajtai Tibor: Nem kell megvédeni, miért kellene?

Dudásné Grau Ágnes intézményvezető: De igen, bocsánat, úgy tűnik, hogy meg kell védeni! És én azért szerettem volna szót kérni, mert a Tamás a második tanodaprojektben részt vett, teljesen önként és olyan példaértékű munkát végzett, de olyan példaértékű, hogy én nagyon remélem, hogy most ha újra nyerünk a tanodapályázaton, akkor a Tamás elsők között ott lesz. Mert a gyerekek rettenetes

módon szeretik, és olyan szakmai munkát végzett, hogy én nagyon sajnálom, és nem tudom, hogy egyébként mi ennek az oka, hogy most ilyen párbeszéd alakult ki, de nem érdemli meg ezt így a Tamás!

Ajtai Tibor: Az a baj, hogy nem értik, nem értik, hogy miről beszélek.

Dudásné Grau Ágnes intézményvezető: Lehet, hogy nem értjük, de ha így van kommunikálva, akkor nem is biztos, hogy megértjük...

Radics Tamás elnök: Bocsnat, a polgármester asszony jelentkezett az előbb, de Ági, ha mondanivalód lenne még, nyugodtan folytasd.

Dudásné Grau Ágnes intézményvezető: Jó, én köszönöm szépen, csak ezt szerettem volna mondani, hogy szeretném, ha a sükösdi cigányok között legalább lenne még ötven Radics Tamás!

Kővári András képviselő: Az meg kizárt.

Sükösdi lakos (Kárpáti F.-né): Pont azok nem jönnek el, akikkel probléma van! Mindig azok vannak csak a gyűlésen, akikkel éppen nincs probléma. Ez így szokott mindig lenni.

Radics Tamás elnök: Tamás Márta polgármester asszony kért szót.

Tamás Márta polgármester: Részben csatlakozom igazgató úrhoz, ÁMK igazgatóhoz. Nem látok olyan napirendi pontot, hogy „feszítsük keresztre Radics Tamást”, hanem azt, hogy „lakossági közérdekű kérdések és felvetések”. Azt hiszem, hogy tizenöt éve minden alkalommal itt voltam a kisebbségi önkormányzatnak az ülésén, és bocsnat, de kimondva vagy kimondatlanul: egyfajta előkészített támadást érzek az elnök irányába. Ezt lehet hosszasan feszegetni. Az, hogy ő miről számol be a 2016-os év működésének vonatkozásában, azt gondolom, hogy az az ő döntése. Én is, amikor beszélek a település előtt jövő hét szerdán majd a közmeghallgatáson, akkor azt gondolom, hogy megválaszthatom a témát, hogy mi az, amiről most szeretnék beszámolni.

Eszembe jutott egy mondás, Tamás, hogy „jó pap holtig tanul”. Úgy szokták mondani, hogy a jó pedagógus meg azután is. Vagy annyira intelligens, hogy ki fogod szűrni azokat a dolgokat, ami nyilván hasznos és föl kell használni.

Én magam is azt gondolom, hogy ennek nem itt van a helye. Tehát nem arról szól a közmeghallgatás, hogy az elnöknek a munkáját minősítsük és támadjuk! Hogyha esetleg erre szükség van, akkor azt más fórumon kell megtenni. Ugyanakkor azt gondolom, azért sem érdemli meg, mert a beszámolója alatt végig, az egész éves munkájában végig, minden nehézség és próbatétel ellenére a legnagyobb tisztelettel beszélt a képviselőtársairól, a legnagyobb tisztelettel fordult az önkormányzat munkatársai felé, az intézményvezetők felé. Mindig törekedett a legjobb megoldást kiválasztani, realisan látva a helyi kisebbségnek a problémáját, és realisan keresve erre a megoldást.

Lehet egy lyuknak titulálni a roma önkormányzat irodáját, lehet beszélni arról is hosszasan, hogy akárki a kisebbség részéről bejön a polgármesteri hivatalba, akkor az önkormányzat lehetőségeihez mérten hogyan tud segíteni a problémáin, vagy hogyan próbálja irányba állítani.

A Tamással maximálisan együtt tudunk működni és én is azt gondolom, hogy nem érdemli meg azt, hogy ilyen stílusban minősítsük a munkáját.

Még egyszer: azt gondolom, ez nem az a fórum, ennek nem ez a helye, hogy erről beszéljünk, hanem a roma önkormányzatnak a 2016-os működéséről és esetlegesen olyan lakossági fölvetésekről, ami közérdekű és nem magánjellegű!

Radics Tamás elnök: Rostás László úrnak megadom a szót.

Rostás László: Üdvözlöm önöket, Rostás László vagyok, egyébként sokukat ismerem, hála istennek voltam lent itt a telepen, volt itt olyan összefogás. Nem is az a kérdés ma, hogy ki-kit támad meg. Én nem hiszem, hogy a Tibi szándékosan tette, hogy megsértse, lehet, hogy nem így kellett volna esetleg a kollégáknak mondani, hogy esetleg helytelenül mondta azt, én nem hiszem, én nem gondolom, és remélem Tibi, nem gondoltad, hogy mi itt a Tamást megkritizáljuk, vagy megkritizálok. Én is örülnék, ha Kiskunhalason ötven Tamásom lenne. Nincs annyi sajnós. Én örülök, hogy van ilyen tanodaprogram, örülök a polgármester asszonynak, az igazgatónak – én jól ismerem. Nekem megmondom őszintén, jól esik. Arról kellene beszélünk, hogy a lakosoknak milyen problémája van, hogyan bírjuk azt esetleg orvosolni, eljutni b-ből c-be. Egy közmeghallgatás arról szól, hogy beszámol az elnök a tevékenységéről és a tevékenységet minősíti: szép volt, jó volt a tábor, igaz, hogy nagyon finoman fogalmazott, látszik, hogy képzett fiú, hogy nem igazán volt jó a bácskai, az kicsit gyengébb. Igaz, hogy nem mondta ki, de az a program nem jól sikerült, csak nem mondta ki. Így van?

Radics Tamás elnök: Így van.

Rostás László: Én azt hiszem, hogy ilyen képviselő-testülete Sükösdnek nagyon régen volt. Ezt most komolyan mondom. Én ismerem őket nagyon jól. Jó összeállítása van, jó kommunikációs készséggel rendelkezik. És ha tudja közvetíteni a hivatalvezetés felé azokat a problémákat, ami a cigányságot érinti, akkor már nagyon megéri. Egyébként én magam már nyugdíjas vagyok, de azért mert elnök vagyok, én soha nem kaptam fizetést. Mindig dolgoztam valahol, ha nem, akkor kirúgtak, tehát ugyanúgy dolgozunk. Egyébként Kiskunhalason van a legrégebbi iroda és nem is véletlen, hogy az egész megye oda járt, még nem csak, hogy a Bács, a Csongrád és Tolna megye is oda jár hozzánk. 94 óta van önálló irodánk. Nagyon fontos egy olyan irodahelyiség, egy olyan adminisztrátor, vagy ügyfélfogadó, aki tud a saját nyelvükön is szólni, aki ismeri is őket, így megtudja oldani a problémát.

Én nem úgy, ahogyan Tamás, hanem az összefogás vonatkozásában említeném Martin Luther King-et. Annak idején, 89-90-ben elkezdtünk gondolkozni azon, hogyan lehetne a cigányságot beintegrálni. Hogyan lehet elérni, hogy lépjünk eggyel följebb, hogyan lépjünk mi barnák a fehérek mellé. Felkészülve! Úgyhogy készüljünk fel! Hiszen, ha engem kiakarnak löni az ürbe, hát nem mehetek csak úgy, felkészületlenül. Körülbelül ekkora távolságok voltak a magyar és a cigány társadalom között. Ez a távolság sokszor a mai napig is létezik. Az elmúlt tíz évben egyébként rendkívül romlott a helyzet. Érezhető Bács-Kiskun Megyében, az országban, mindenütt. Pedig hát, elég komoly munkák folytak, nagyon sokan vagyunk, szám szerint 4200-an, de nagyon sok probléma van. Az életvitelben probléma van, a tanácsadásban probléma van, a szociális szakmában probléma van, az egészségügyben. Minden olyan probléma megvan, ami nem segíti elő a cigányság helyzetét. Talán az oktatásban nincsen, talán arra mondanám, hogy talán úgy helyén való. Mondjuk azzal foglalkoztunk a legtöbbet, az oktatással. Tehát én azt mondom jó, ha van ilyen pályázat, amit az Ajtai úr mond.

Mi is ebben az évben ébredtünk föl, hogy van lehetőség, hogy a különböző szegregátumok megszüntetésére és a helyi cigány nemzetiségnek az életvitelére, életminőségének a javítására. Van úthálózat, van villany, szennyvíz. Biztos, hogy nem ő fogja megoldani, de nyilvánvaló, hogy egy

összekötője az önkormányzatnak, a települési önkormányzatnak. Nem baj, hogy a Tibi azt mondta, legalább felhívta a figyelmet arra, azt nem arra szánta, hogy a Tamást megkritizálja, mert díjazza a fiatalembert, inspirálja.

Én azt kérem a Tamástól, hogy inspiráld magad, jó úton jársz egyébként, jó úton jár az egész önkormányzat, és amit a polgármester asszony mondott, nem mindennapos dolog.

A felszólaló hölgy azt mondja, hogy nem mindig azok vannak itt, akiknek problémája van. Általában ilyen problémák vannak. Általában akinek problémája van, az otthon van. Majd holnap jön!

Ugye, fölmerült annak idején, ha már nálam van a szó, elmondanám, hogy mivel újra rendőrségi referens lettem, ugye voltak itt különböző olyan incidensek, amit meg kellett volna oldani. Én tisztelettel mindenkit arra kérek, az önkormányzatot és mindenkit, hogy akkor jöjjenek, amikor a probléma van. Ne utána egy héttel. Itt van az András, itt van a Tamás, bármi van, hívnak engem, nagyon szívesen átjövök. Úgyis terveztünk egy olyan fórumot, hogy ne különítsék el, nehogy már azért, mert más a bőrom színe, nehogy ne engedjenek be valahova. Természetesen, ha olyan a viselkedésem, akkor megérdemlem. Nyilvánvaló, hogy az embereket így kell megítélni, nem a bőrszín alapján, hanem a viselkedés alapján. Mondják azt, hogy klubtagság van, hogy fehér pólóban lehet, aztán felveszek egy fehér pólót és én is bemehetek. Hát, ha ez ki van írva, akkor tegyünk eleget neki.

Tehát én azt kérem, nagyon fontos, hogy összefogjon a cigány nemzetiség, vagyis a kisebbség, mindig azok maradunk, mi nem vagyunk nemzetiség, mert nincsen anyaországunk. A németeknek, horvátoknak van. Mi kisebbség maradunk azért, mert nincs anyaországunk. Hát, nincs. Fontos, mert ha vesszük a példát, az erdélyi magyarokat, a szlovákiai magyarokat, az ukrainai magyarokat, összefogás mindig van. Nem értenek mindenben egyet egymással, de a nemzet fennmaradása érdekében, a nemzet előrehaladása érdekében, az integráció érdekében össze muszáj fogni, még ha haragszunk is egymásra, még ha családok közötti ellenségeskedés is van, mert másként a nemzet elvész és mindig a szolgálai leszünk mindenkinek.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

Radics Tamás elnök: Köszönjük szépen. Szót adok Horváth Szilveszter úrnak.

Horváth Szilveszter: Köszönöm szépen a szót. Polgármester asszony, mi nem azért jöttünk, hogy előkészített támadást indítsunk a Tamás személye ellen, kaptunk egy meghívást megyei közegből és tisztelettel eljöttünk. Egy kérdésem lenne az elnök úr felé, hogy esetleg szándékozik-e egy közösségi házat létrehozni Sükösdön?

Radics Tamás elnök: Ha ilyen pályázattal találkozik az ember, akkor természetesen igen, és ahhoz biztos majd a segítségeket fogjuk kérni, mert gondolom, ahhoz idő kell. Tisztában vagyok vele, van annyi realitásérzésem, hogy nekem ezekhez idő kell nekem, hogy ezeket a pályázatokat, ezt a fajta precizitást megtanuljam, ami a megíráshoz szükséges. Azt szoktam mondani, hát a tanodás kolléganőm itt ül nem messze tőlem, pont tudná mondani, hogy mennyi problémám van az adminisztrációval, vagy a bürokratikus feladatokkal. Ezért tisztában vagyok vele, hogy minél nagyobb egy ilyen pályázat, annál több ilyen feladattal jár. Pont az Iván is erre nevelt két évvel ezelőtt, hogy hogyan kell ezeket a feladatokat átvészelni és megoldani. Tavaly már sikerült ezt az útmutatást kicsit követni, és egyedül András bácsival, Kati nénivel és Józsi bácsival megírni két ilyen pályázatot, hogy formailag megfeleljen. Úgyhogy ha segítetek és van ilyen pályázat, akkor természetesen igen, persze, tehát, hogyne. Minél több forrást lehívunk, mert annál jobb.

Átadnám képviselőtársamnak, Kővári Andrásnak a szót.

Kővári András képviselő: Elnézést kérek, hogy én is szót kérek, de én bejegyeztem magamnak egy olyan fogalmat, hogy összefogás. Az összefogás egy kicsit bonyolult itt Sükösdön véleményem szerint, nem csak itt, másutt is. Ahhoz, hogy a sükösi cigánysággal úgy együttműködjünk, ahogy kellene, és együttműködjünk a helyi önkormányzattal, ahhoz véleményem szerint és kimondom úgy, ahogyan van, nem csak az iskolával, az oktatással és a gyerekekkel kellene foglalkozni. Ugyanis azt a gyereket valaki eteti, itatja, ruháztatja, neveli. Tehát ugyanúgy a kapcsolattartás az önkormányzat és a szülők között nincs meg. Tehát nem tudunk addig összefogásról beszélni, amíg nincs meg egy párbeszéd a szülők, az önkormányzat és a kisebbségi önkormányzat között. Ez az egyik.

A másik, polgármester asszony tudja jól, hogy a szívem csücske a Horgász utca. Lehet, hogy nem ide tartozik, de szeretném megkérdezni, hogy mikor lesz, lát-e esélyt, és ha van rá lehetőség, az út megépítésére?

A Hunyadi utcával kapcsolatosan, voltam alvégen. Nem egyszer, nem kétszer. Lehet, hogy most csúnyán fejezem ki magam, elnézést kérek érte, de egy trágyadomb van. Egy szeméttelp. Ezt valamilyen úton, módon, ha van rá lehetőség, én kérném az önkormányzat segítségét, hogy szüntessük meg és figyeljenek oda az alvégi lakosok, hogyha valaki oda viszi a szemetet kocsival, írja fel a rendszámát, hozza be hozzánk, vagy az önkormányzathoz, és az önkormányzat igenis meg fogja büntetni. Mert ami ott van lent, az tűrhetetlen állapot. Egy egész szeméttelp van!

A Tamással kapcsolatosan: éntőlem is kapja a hideget, meleget. Folyamatosan. Ha hazudok, itt van, mondja meg a szemembe. Kapja a kritikát. Egyszer már felhoztam a testületi ülésen, hogy amit én hiányolok, az a tájékoztatás egymást és az, hogy „én úgy gondoltam” meg „én úgy döntöttem”. Legjobb tudomásom szerint ez nem így működik. Kötelessége értesíteni minket, mint képviselőket bármilyen olyan dologról, ami igenis érint minket. Tisztában vagyok vele, hogy vannak olyan esetek, amikor gyorsan kell, hogy döntsön, és minket sajnos nem tud értesíteni. Rendben van, ezt aláírom.

De ha kapunk egy értesítést, ne legyünk lusták egymáshoz, hogy felveszem a telefont, hogy nézze András bácsi, vagy Kati néni, ezt és ezt kaptuk, jöjjenek el, ülünk le és konzultáljunk egymással. Ezt ugye, megemlésttem nem egyszer, nem kétszer. Hát, ennek nem lett elégtétele, én ezt sérelmezem, megmondom őszintén, érintett vagyok benne.

Az együttműködések a kisebbségi önkormányzat és a helyi nagy önkormányzattal véleményem szerint: engedjék meg, hogy gyakoroljuk igenis a képviselői jogainkat! Most mondok egy példát. Akadályozva volt az elnök úr, hogy aláírja, lepecsételje, ha bemegyünk Bajára tulajdonképpen az együttműködési szerződésekért. Megkértük Katalint, hogy legyen szíves, hozza ki őket. Ehhez természetesen kellett a pecsét. Na, most én azt mondom, hogy ne az legyen, hogy majd lepecsételjük és visszajuttatjuk, hanem bízzunk már meg annyira egymásban, tehát ezt a bizalmatlanságot szűrjük ki, hogy parancsolj, itt a pecsét, pecsételd le.

Én azt kérném, hogy bízzanak meg egymásban, és ezt az ellentétet, ami köztük van, vita, mert én ezt magányügyes témának statuálom, ennek vessenek véget, jussanak kompromisszumra. Ne érezze ezt a lakosság.

Sükösi lakos (Balázs I.): Mi érez ebből a lakosság? Mit érez a lakosság, ha ők ketten összeszólalkoznak?

Kővári András képviselő: Megy a hír a faluban. Ez vagyunk mi, sajnos.

Igazgató úrtól szeretnék elnézést kérni Ajtai úr nevében is, sőt, jobban mondva, tájékoztatni szeretném: az országos elnökünknek sajnos ilyen stílusa, egyenes, nyílt és célratörő. Csak ennyit szerettem volna.

Radics Tamás elnök: Én a lakosság részéről, akinek van kérdése, felvetése, átadnám a szót. B. János, tessék.

Sükösd lakos (B. János): Mondanám, mi a baj. Én ebben a nagy összefogásos témában szeretnék másik irányból megközelíteni. Sajnos a búcsúnap szombati „bulis-nem-beengedős” témában szeretnék hozzászólni, hogy szenvedő alanya voltam én is, öcsém is. Ami nagyon keserű szájíz ad a mai napig is és elmondom miért. Én négy éve és fél éve nem vagyok Magyarországon, kettő hónapja jöttem meg. Egy évet voltam először Londonban, Angliában, majd Hamiltonban, Kanadában. Csak azért mondom ezt el, hogy nyomatékosítsam a mondatomat. A problémám az, hogy mindazt a negatív diszkriminációt, amit itt kaptam, azt a nagyvilágban nem kaptam meg sehol, hanem ebben a gyönyörű kis sükösdi faluban, ahol négy év után azokkal az emberekkel, akikkel aznap este szerettem volna jól érezni magam.

Radics Tamás elnök: Együtt voltál katona azzal, aki nem engedett be.

Sükösd lakos (B. János): Pontosan! Hát, abban a pillanatban én mérges voltam, szomorú voltam, minden bajom volt. Hála istennek, beengedtek Dósa Dezsőnek köszönhetően. Majd amikor bementünk, az ott tartózkodó, szórakozó fiataloknak merem állítani kilencven százaléka, az pusztával fogadott bennünket. Tehát azért nem értettem a miértjét annak a kijeletésnek, hogy „ácsi, zártkörű”. Következő: mint zártkörű, azt mondják, de hogy milyen szabályzat, vagy milyen fogalom van mögötte, nem hittem. Nem kell engem győzködni, nem biztos, hogy tudja az a személy, aki itt engem megállít! Ugye, el kell, hogy essek ahhoz, hogy a jövőben felkészüljek egy újabb buktatóra, de ugye, én se tudtam. De ugye, felkészültem. Felkerestem a neten, most már tudom, hogy a következő alkalommal, ha bárhol ilyen történik, akkor megkérdezem tőlük.

Rengeteg szabálytalanságra szeretném a sükösdi vezetőknek a figyelmét felhívni. A segítségüket szeretném kérni, hogy a közeljövőben ilyen ne tudjon megtörténni. Én nem hiszem, hogy bárkinek jogában áll engem az előtt megítélni, mielőtt én bemegyek bárhova. Ugye, a példa, hogyha a kirakat előtt ott állok a baltával, az nem biztos, hogy én beakarom azt törni. Lehet, hogy éppen pihentetem a vállamat.

Ami főlháborító az egészben, hogy a biztonsági alkalmazott az a sükösdi volt rendőrünk volt, akivel együtt voltam katona ráadásul. Hogy miért nem engedtek be, azt én nem tudom.

Kővári András képviselő: Színes bőrű vagy te is, azért.

Sükösd lakos (B. János): Nem csinállok belőle problémát...

Radics Tamás elnök: Fél mondatot mondhatok, Jani? Pontosan azért felháborító és pontosan ezért vártam egy darabig, hogy ezt ne tegyem, vagy hogyan tegyem szóvá, meg a saját lelki, baráti szimpátiám alapján, amit a tulajdonos iránt éreztem, és ahogyan én felcseperedtem a keze alatt, mint ifi és ő, mint nagycsapat játékos. Mindig is kedveltem az Attilát. Kerültem ezt a témát, te is tudod és beszéltünk is erről. Ezért is adtam meg neki a telefonszámomat és reméltem, hogy majd felfognak hívni és bocsánatot kérnek tőletek. Ez nem történt meg a mai napig sem.

És azért igazán felháborító, mert mint négy-öt évig ittlévő, volt körzeti megbízott, igazán és teljes bizonyossággal tudatában kellett volna lennie annak a ténynek, hogy melyik sükösdí roma számít bajkeverőnek, és ki nem. És mivel ti hatan, akik jöttetek, aztán mindennek számítottok, csak bajkeverőnek nem, ezért igazán felháborító az egész, hogy titeket nem engedtek be.

Sükösdí lakos (B. János): Én azt nem értem, hogy miért van akkora hatalma a kidobónak, hogy az Attilát bele tudja keverni egy hatalmas nagy problémába? Mert ugye a Sanyinak egy személyes problémája van velem.

Radics Tamás elnök: Személyeskedett, így van.

Sükösdí lakos (B. János): Nem tudom, hogy fizetett-e a Sanyinak érte, de nevezzük az Attilát a munkáltatójának. Van bármilyen rendezvény, be se fogunk menni, fölhívom a Nemzeti Fogasztóvédelmet, ugye?

Bánné dr. Raffai Gyöngyi jegyző: Oda kellett volna fordulnia, vagy mihozzánk bejönni. Tegye meg a bejelentést. Most hallok először erről.

Radics Tamás elnök: Próbáltuk erről egészen békésen idáig, egész a mai napig én is vártam ezzel.

Sükösdí lakos (B. János): Most ha erről ily módon integrálódásról akarunk beszélni, ezek mind csak szavak.

Radics Tamás elnök: Én is ezt mondom.

Sükösdí lakos (B. János): Tehát létezik diszkrimináció a saját falunkban, itt vagyok én, a példa, megjártam.

Sükösdí lakos (Kárpáti F.-né): Igen, ehhez én is szeretnék majd hozzáfűzni, ha befejezted.

Sükösdí lakos (B. János): Azt akarom mondani, hogy nem érzem így jól magam. Így nem lehet. Köszönöm.

Radics Tamás elnök: Kárpáti F.-né, tessék.

Sükösdí lakos (Kárpáti F.-né): Én csak annyit szeretnék hozzáfűzni, hogy tavaly ilyenkor elvállaltuk a mosogatást a lagzis házban, mi, három cigányasszony. Megy a buli, mi hátulról megyünk be, mert hát mi nem is úgy vagyunk felöltözve, mert mi oda dolgozni megyünk. És amíg mi ott hátul megyünk be, K. Sanyi azonnal ránk: „Ti?” „Ti?” – így, ezen a módon. Mire a szakácslányok: „megjöttetek mosogatni?”, meg a Szabó Erika, hogy: „jaj, de jó, megjöttetek? Akkor kezdhettek is”. Ja? Jó. És ezen a módon. Mert azt hitte, hogy esetleg azért megyünk be, mert mi... hát nem tudom, mit akarhatunk ott. És ez a K. Sanyi! És szerintem nem is fogok vállalni ilyet ezek után.

Radics Tamás elnök: Tessék, B. János.

Sükösd i lakos (B. János): A jövőre nézve, tessék romákat bevonni a kidobóságba, majd mi tudjuk! Beengedtem, aztán majd én vállalom a felelősséget.

Radics Tamás elnök: Nekem erre annyi a reflexióm, hogy szerintem az alapvetően problémás dolog, hogy valakiről előre eldöntik, mert ez az előítélet, ez a sztereotípi a, az, amiről beszélünk, és ez az, amit nem szabad engedni.

Sükösd i lakos (B. János): Tessék minket berakni, és akkor benne vagyunk a társadalomban.

Ajtai Tibor: Elnök úr, valaki jelezte ez írásban a hivatalba a polgármester asszonynak, vagy a jegyzőnek?

Radics Tamás elnök: Szándékosan még nem jeleztük, azt gondolom, hogy még van időnk jelezni, hiszen október 30-án történt az eset, vagy 29-én, még nem telt le a 30 nap. Tényleg a békés együttélés és mind az ő múltja, a biztonság embere, mind a mi közös múltunk a tulajdonossal közrejátszott. Én tájékoztattam a tulajdonost, kértem egy személyes konzultációt tőle és ezt személyesen megakartam megbeszélni vele. Kíváncsi voltam, hogy ő mennyire veszi komolyan ezt az ügyet, mennyire tartja fontosnak, hogy mennyire gondolja komolyan azt, hogy neki bocsánatot kell kérnie hat darab roma származású embertől, hogy mennyire érzi ezt szívügyének? Adtam neki egy kis időt. Nem történt meg, érti? Úgy gondolom, ez így volt fair a mi részünkről. Nem akartam az a felháborodott, előreítélkező roma lenni ebben a szituációban.

Rostás László: Én nem akarok senkit kioktatni, pedig koromnál fogva lehet, hogy megtehetném, meg hát nekem ez volt a dolgom. Ezt úgy oldottam meg Kiskunhalason, hogy megkerestem az illetékest és meg lett oldva. Mondtam, hogy vagy bezáratom a kocsmáját, vagy akkor...

Radics Tamás elnök: Ugyanezt tettem, vagyis igyekeztem békés úton...

Rostás László: Nem lehet várni! Ha neked kapcsolatok van, megkeresed a tulajdonost, hogy ettől határolódjon el, vagy hívja fel az urat és kérjen bocsánatot. Ha mindannyian nekimegyünk, úgy nem lehet. Megtanultam. De úgy igen, hogy tárgyaltok a tulajjal, és ha a tulaj semmire nem hajlandó, akkor legyetek szívesek, az Egyenlő Bánásmód Hatóságnak megvan a telefonszáma, az elérhetősége. De sokan fizettek így már húszmilliót itt Bács-Kiskun Megyében, amiről nem beszélnek, de sok vállalkozónak visszavonattam már a pályázatát, mert nem vette fel a cigánygyereket!

Radics Tamás elnök: Köszönjük. Reméljük, hogy nem kell vele élni, de ha kell, akkor ez kötelességünk.

Rostás László: De a lényeg az, hogy tettenérés legyen, legyenek tanúk. A másik, hogy a társadalmat ne uszítsuk magunkra, úgy intézzük, hogy először legyen párbeszéd.

Radics Tamás elnök: Igen, ezt szerettem volna.

Rostás László: Segítség kell a hivataltól általában, vagy nem is tudom, a Kormányhivatalból, ha ilyen van, akkor figyelmeztessék. Egyébként ti kevesen vagytok ahhoz, mi meg messze, hogy megvédjünk benneteket, mert volt már az utóbbi tíz évben olyan példa, hogy vonultak az Árpád-sávosok. Szóval, ha ilyen van, ha bárki úgy érzi, hogy jogtalan sérelem érte, hívjanak fel, én ezt felvállaltam, elmegyek a

világ végére is, csak azért, hogy ne legyenek konfliktusok, ne legyen ez a fajta megkülönböztetés, ami nagyon sok emberre jellemző ebben az országban egyébként.

Radics Tamás elnök: Köszönjük szépen. Szeretném megkérdezni, hogy a lakosság részéről valakinek lenne-e hozzászólása? Tessék, ott a hátsó sorban!

Felszólaló: Jó estét kívánok, én nem ide való vagyok, Székesfehérvárról jöttem. Én, amit itt láttam, az összefogásról beszélnek, de a gyerekekről semmit nem hallottam. Azokért ki felel? Hány képviselő úr tett azért, hogy legyen a gyerekeknek cipőjük, itt a szeretet ünnepe, a karácsony...

Sükösd lakos (K. Andrásné): Van nekik anyukájuk, apukájuk, majd az vesz nekik cipőt!

Felszólaló: Mindenki az alapokról beszél, mindenki arról beszél, hogy összefogás. De mondom, egyet nem hallottam, hogy hány olyan szervezet van itt bent, vagy iroda, ahova, ha bemegy a szülő, hat gyereke van, de nincsen cipő, akkor kap-e segítséget? Itt nem hallottam, ilyet nem láttam kiírva, pedig Fejér megyében láttam! Most itt támadták mindig a Tibort, én ismerem! Meg kell hallgatni a másikat, nem kell azon fennakadni, hogy valaki felemeli a hangját. Én is tanult ember vagyok. De mondom, hallottam dolgokat! Nekem itt van élettársam, akivel összetartok és dolgozom. Ő is dolgozik, de látom, hogy mit művelnek a kisgyerekekkel. Cipő nincs a lábukon! Némelyiknek. Ez nem csak a szülőnek dolga! Nem kell itt betámadni az embert! Én nagyon sok családos anyával dolgoztam a paprikaföldön, és hallottam a problémájukat. De senki nem közölte úgy a polgármester asszony felé, vagy önök felé. Senki!

Kővári András képviselő: Hadd kérdezzek vissza! Miért nem jön be, miért nem mondja, hogy mi a problémája? Ez az egyik. A másik: köztudott, hogy a kisebbségi önkormányzatnak szociális támogatási joga nincs!

Felszólaló: Két polgármesteri hivatal áll egybe!

Kővári András képviselő: Nincs igaza!

Pintye Józsefné képviselő: Bocsánatot kérünk, de minden szülő, aki vállalja a gyerekeket, annak tettel vállalni kell, hogy az a gyerek tisztán járjon iskolába. Mi a társaimmal nem vehetjük ki a zsebünkből a pénzt, a működésből nem vehetünk mi cipőket! Van Máltai Szeretetszolgálat, ingyen adnak ruhát, el kell oda menni!

Felszólaló: Ismeri a cigányok helyzetét?

Pintye Józsefné képviselő: Ismerem!

A következőkben a felszólaló és a képviselők között hangos szóváltás alakult ki.

Rostás László: Azt kellett volna megkérdezni, mivel lakossági fórumon vagyunk, azt kellett volna kérdezni, hogy van-e rá lehetőség! Tisztelettel kérem, ez egy normális lakossági fórum, ahol lehet normálisan beszélni ezekről a dolgokról. A képviselők nem kapnak támogatást, a roma önkormányzatnak nincsen szociális támogatási lehetősége. Ez a nagy önkormányzatnak a feladatai közé tartozik, de ott törvényileg meg van szabva, hogy mit-mire használhatnak.

Felszólaló: Én tolmácsolni akartam a polgármester asszony felé!

Pintye Józsefné képviselő: Szeretném megkérdezni, önnek van itt gyereke, hogy ön a cigány kisebbséget tetszik támadni?

Felszólaló: Most lesz gyerekem.

Pintye Józsefné képviselő: Akkor, ha meglesz a gyereke és sükösdí, állandó lakos lesz, akkor kérjük önt, hogy jöjjön el egyszer hozzám, vagy az elnökhöz, vagy a képviselőtársamhoz, és a Máltai Szeretetszolgálathoz én megyek a saját költségemen hozok neki ruhát meg cipőt! De ezzel a cigány kisebbséget ne tessék támadni! Azért, mert nem áll jogában!

Radics Tamás elnök: Ezt a vitát fejezzük be! Fejezzük be, elfogadtuk a kritikát! Ha valakinek konstruktív, építő hozzászólása lenne, szóljon. Zárjuk be a vitát!

Kővári András képviselő: Elhiszem, hogy indulatos vagy, mert hallottál ezt-azt, ugye? De figyelj ide! A kisebbségi önkormányzatoknak a keze is törvényesen meg van kötve. Egy fillér nélkül dolgozunk már két éve. Két éve! Annyit se kapunk, mint a leghülyébb gyerek, hogy itt egy cukorka! Most nem akarok számokról beszélni! Nem! De 31 ezer forint a saját nyugdíjam. A nejem közmunkás! Ebből vagyunk, ebből fizetem a számlákat! Kapaszkodj meg, 29.800 forint gyógyszerköltségem van, és most elvonták tőlem a közgyógyot! Kérdezek én tőled, szerinted odajön valaki, hogy van egy kanál ennivaló a gyerekednek? Vagy pénzed gyógyszerre, vagy megdögölsz holnap? Nem kell odajönni, adom én a választ! De egy bizonyos tiszteletet elvárok minden cigánytól, mivelhogy belém adták a bizalmat, úgy az elnöke, úgy a társamba, hogy képviseljük őket! Kikérem a kisebbségi önkormányzat nevében ezt a számonkérést!

Radics Tamás elnök: Szerintem igaza van az úrnak, felvetett egy problémát, én egyáltalán nem sértődök meg rajta. Azért van egy fórum, hogy fölvegyünk problémákat. Nyugodjon meg, semmi baj ezzel, semmi gond, kritika nem volt! A kritikát el kell fogadni és bírni kell, köszönjük szépen, igaza van, el kell rajta gondolkozni.

Pintye Józsefné képviselő: De ne minket hibáztasson!

Kővári András képviselő: Fejezzük be!

A következőkben ismét hangos, követhetetlen szóváltás alakult ki.

Radics Tamás elnök: Hadd szólítsam utolsóként, mert jelentkezik, a legkedvesebb hozzászólómat, az édesanyámat.

Sükösd i lakos (R.J. Rózsa): Én Radicsné Jakab Rózsa vagyok, és a kislányom ül ott az asztalnál, akinek álma, hogy a cigányokon segítsen mindenféle módon, amit megtehet. Hát ő, úgy érzem, mindent megtesz, amit tud. Nagyon sokat kell még neki tanulni, de azt hiszem, hogy a segítő szándék a legfontosabb. Én nagyon örülök neki, hogy itt vannak ezek az urak, akik tavaly még nem voltak sehol. Négy évig itt nem volt cigány önkormányzat. Amikor elvégezte az iskolát, lediplomázott, ahelyett, hogy ott maradt volna, amikor a fiatalok nyolcvan százaléka elfelejt a falut is, ahonnan jött, ő hazajött és itt szeretne dolgozni. És nagyon szeretném, ha ez segítő szándék lenne, és nem bántanák. Én most, mint anya szólaltam meg egy kicsit. Nagyon szép volt, hogy ennyi ember itt van, tavaly még nagyon számolni kellett, hogy hányan vagyunk. Én ezt nagyon jól tudom, mert én se vagyok tanulatlan, kicsit képzett vagyok talán én is, hogy ez minek köszönhető. De én úgy gondolom, hogy mindent segítő szándékkal tesz. Mindent úgy tesz, ahogyan a nagykönyvben meg van írva. És én nagyon szeretném, ha ez segítő szándék lenne és nem csak itt a fórum előtt, hanem a mindennapokban. Nem itt kell bizonyos dolgokat elmondani, hanem a mindennapokban és a saját közegükben. Mert itt ezekről az emberekről van szó, akik itt élnek, és ő nem csak a gyerekekkel tart kapcsolatot - ha már visszatérek ide -, hanem a családokkal is, ahova naponta kijár és kapcsolatot tart. És most már ismeri, pedig nem ismerte a cigány közösséget, mert mi nem éltünk köztük! De ma már ismeri őket, minden egyes cigány családot ismer, hogy hol lakik, és mit csinál. És ma még csak huszonnyolc éves! Egyetlen egy dolgot szeretnék még, hogy én azt hiszem, hogy kellően támogatom ebben, pedig ilyenkor borzasztóan fáj, hogy valami olyanért támadják, amibe ő szívét-lelkét beleteszi, szeretettel minden ember iránt. És neki mindegy, hogy az a legutolsó Hunyadi utcában lakik, oda is olyan szeretettel megy be. Kérdezem én, hogy ki teszi ezt meg mostanában ilyen fiatalon?

Kővári András képviselő: Én! Ja, fiatal ember...

Sükösd i lakos (R.J. Rózsa): Fiatalemberről beszélek, András! Aki előtt a jövő áll és maradhatott volna Pécsen, építhette volna ott a karrierjét, de ő azt csinálja, amiről álmodott! Amit szeret. És egyetlen gondolat még: hogy minden a gyerekektől indul. Minden azon múlik a cigányságban, hogy hogyan tanulnak, hogy lesznek képzettek, és hogy tudnak beilleszkedni úgy, hogy képviseljék a cigányokat és előrevigyék. Mert az az ember, aki ma szakképzett, az tud menni felfelé menni a lépcsőn. Ezt tisztázzuk egyszer és mindenkorra! Mert az a gyerek, aki hatodikban kimarad az iskolából, az nem fog előremenni. Ezt szerettem volna mondani, és azt, hogy jön a szeretet ünnepe, és szeretnék szívemmel-lelkemmel hozzájárulni, valamint van egy cégünk, és valamennyi cigány család karácsonyának a szebbé tételéhez szeretnék anyagilag is hozzájárulni. Remélem ugyanolyan szép lesz, mint amilyen tavaly volt. Köszönöm szépen!

Radics Tamás elnök: Köszönjük szépen. Nagyon köszönjük, hogy mindenki eljött...

Kővári András képviselő: Én még valamit szeretnék, valami még lenne.

Tamás Márta polgármester: András bácsi, bocsánat! Az elnök beszélt és szerintem az ő tisztje az, hogy befejezze!

Kővári András képviselő: Ő beakarja fejezni, de én még szeretnék egy gondolatmenetet mondani...

Tamás Márta polgármester: De nem fejezte be a mondatot!

Radics Tamás elnök: Akkor mondjon egy gondolatmenetet, András bácsi, senkibe nem akarom belefojtani a szót.

Kővári András képviselő: Egy kisebbségi önkormányzat három fővel dolgozik. Nálunk legalábbis. Mindenhol csak azt hallom, hogy a Tamás így, a Tamás úgy. Oké, szeretjük a Tamást, dicsérjük, emeljük föl! Legyen király! De hárman dolgozunk, és még soha nem hallottam, hogy elhangzott volna a nevem, hogy köszönöm az Andrásnak, vagy a Katinak! Ezt számomra sértőnek érzem! Ugyanis, amikor rászóltam a Tamásra, hogy nem vagy egyedül, nem „úgy gondolom”, nem „úgy döntöttem”, akkor talán nem mondtam hülyeséget! Ha úgy van, leadom a mandátumomat, csinálják! Hárman működünk, nem csak egy ember dolgozik! Hárman dolgozunk!

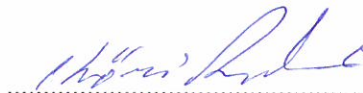
Más nem hangzott el, az elnök a részvételt megköszönte, az ülést 19.35 órakor bezárta.

Kmf.

Radics Tamás
Elnök

Kővári András
képviselő
Jegyzőkönyv hitelesítője